DOCUMENT RESUME

ED 446 446 FL 026 461

AUTHOR Boruszczak, Bohdan, Comp.; Jaremko, Helen, Comp.
TITLE Nadzvychaini liudy, nadzvychaini podii: uchnivs'kyi zoshyt = Deeds and Doers: Student Activity Book. Collage: A Ukrainian Language Development Series.
INSTITUTION Alberta Learning, Edmonton. Curriculum Standards Branch.
ISBN ISBN-0-7785-0572-3; ISBN-0-7785-0573-1
PUB DATE 2000-00-00
NOTE 86p.; Series sponsored by Alberta Learning, Language Services Branch. Financial Support for College 1 level by Ukrainian Language Education Centre, Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, and the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton.
AVAILABLE FROM Alberta Learning, Curriculum Standards Branch, 11160 Jasper Avenue, Edmonton, AB Canada T5K 0L2.
PUB TYPE Guides - Classroom - Learner (051) -- Guides - Classroom - Teacher (052)
LANGUAGE Ukrainian
EDRS PRICE MF01/PC04 Plus Postage.
DESCRIPTORS Cultural Education; Foreign Countries; Heritage Education; Instructional Materials; Learning Activities; Pattern Drills (Language); Reading Materials; *Second Language Instruction; *Second Language Learning; *Ukrainian; Uncommonly Taught Languages; Vocabulary Skills; Workbooks; *Writing Exercises; Writing Instruction; Writing Skills

ABSTRACT

One of four intermediate-level student activity books in a series, this book offers a selection of exercises, word-games, puzzles, cartoons, sentence-completion and vocabulary-building activities in modern Ukrainian. It is intended for both heritage language and second language learners. There is a brief word list in the back of each book. "Deeds and Doers: Answer Key to Student Activity Book" is appended. (CNP)

Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made
from the original document.

ED 446 446

НАДЗВИЧАЙНІ ЛЮДИ, НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

УЧНІВСЬКИЙ ЗОШИТ

Deeds and Doers

Student Activity Book

PERMISSION TO REPRODUCE AND DISSEMINATE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

Christina Andrews

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

1

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

☒ This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.

☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy.

Collage

КОЛЯЖ

A Ukrainian Language Development Series

БОГДАН БОРУЦЬКИЙ
ГАЛИНА ЯРЕМКО

BEST COPY AVAILABLE

НАДЗВИЧАЙНІ ЛЮДИ, НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

УЧНІВСЬКИЙ ЗОШИТ

Deeds and Doers

Student Activity Book

Програма навчання української мови

A Ukrainian Language Development Series

Уклали
БОГДАН БОРУЩАК
ГАЛИНА ЯРЕМКО

Освіта Альберти
Відділ програмних стандартів
Едмонтон, Канада

©2000 the Crown in Right of Alberta, as represented
by the Minister of Learning, Alberta Learning,
11160 Jasper Avenue, Edmonton, Alberta, Canada T5K 0L2

Every reasonable effort has been made to trace ownership of copyright materials. Information enabling the publisher to rectify any reference or credit in future printings will be welcomed.

All rights reserved.

The primary intended audience for this publication is:

Administrators	
Counsellors	
General Audience	
Parent School Councils	
Parents	
Students	√
Teachers	

Головними користувачами цього видання будуть:

Адміністратори	
Радники	
Загальна публіка	
Шкільні батьківські ради	
Батьки	
Учні	√
Учителі	

Pilot edition published 1994.
Printed in Canada.

Alberta Learning
Curriculum Standards Branch
11160 Jasper Avenue
Edmonton, AB Canada T5K 0L2
Phone: (780) 427-2984; Fax: (780) 422-3745
Internet: http://ednet.edc.gov.ab.ca

Alberta Learning Cataloguing in Publication Data

Alberta. Alberta Learning. Curriculum Standards Branch.
Nadzvychaini liudy, nadzvychaini podiï : uchnivs'kyi zoshyt =
Deeds and doers : student activity book.

ISBN 0-7785-0572-3
Compiled by Bohdan Boruszczak and Helen Jaremko.

1. Ukrainian language – Study and teaching – Alberta. 2. Language and languages – Study and teaching – Alberta – Bilingual method. I. Title. II. Deeds and doers: student activity book. III. Series: Collage: a Ukrainian language development series.

PG3811.A333 2000 491.79

Видання випущено на замовлення

Відділу мовних програм *при* **Міністерстві освіти Альберти**.

Публікація матеріялів для 7-ї кляси,
як частини Програми навчання української мови «Коляж»,
була здійснена за фінансовою допомогою

Методичного кабінету української мови
при **Канадському інституті українських студій,**
Альбертський університет,

і

Клюбу українських професіоналістів і підприємців Едмонтону.

The development of the Collage Ukrainian Language Development Series was sponsored by the

Language Services Branch *of* **Alberta Learning**.

The publication of the Collage 1 level of the
Collage Ukrainian Language Development Series
was made possible by the financial support of the

Ukrainian Language Education Centre,
Canadian Institute of Ukrainian Studies,
University of Alberta,

and the

Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton.

Зміст

Вправа 1. Мозкова атака 1
Вправа 2. Нещасний випадок 2
Вправа 3. Знайдислово 22
Вправа 4. Надзвичайна людина 23
Вправа 5. Частини авта 24
Вправа 6. Спортове спорядження 26
Вправа 7. Правила безпеки руху 27
Вправа 8. Знайди антоніми 28
Вправа 9. Надзвичайні події 30
Вправа 10. Радісні та трагічні події 31
Вправа 11. Склади речення 32
Вправа 12. Напиши правильне слово 34
Вправа 13. Провідмінюй дієслова 36
Вправа 14. Створи нові слова 38
Вправа 15. Напиши правильний прикметник 40
Вправа 16. Скажи одним словом 41
Вправа 17. Орудний відмінок 43
Вправа 18. Мімічна синхронізація («Lip sync») 45
Вправа 19. Кросворд 48
Вправа 20. Клясна газетка — цікаві люди й події 49
Словник 53
Особистий список нових слів 59

Вправа 1. Мозкова атака

Подумай і запиши всі слова, які приходять тобі на думку, коли ти чуєш вислів «надзвичайні люди, надзвичайні події».

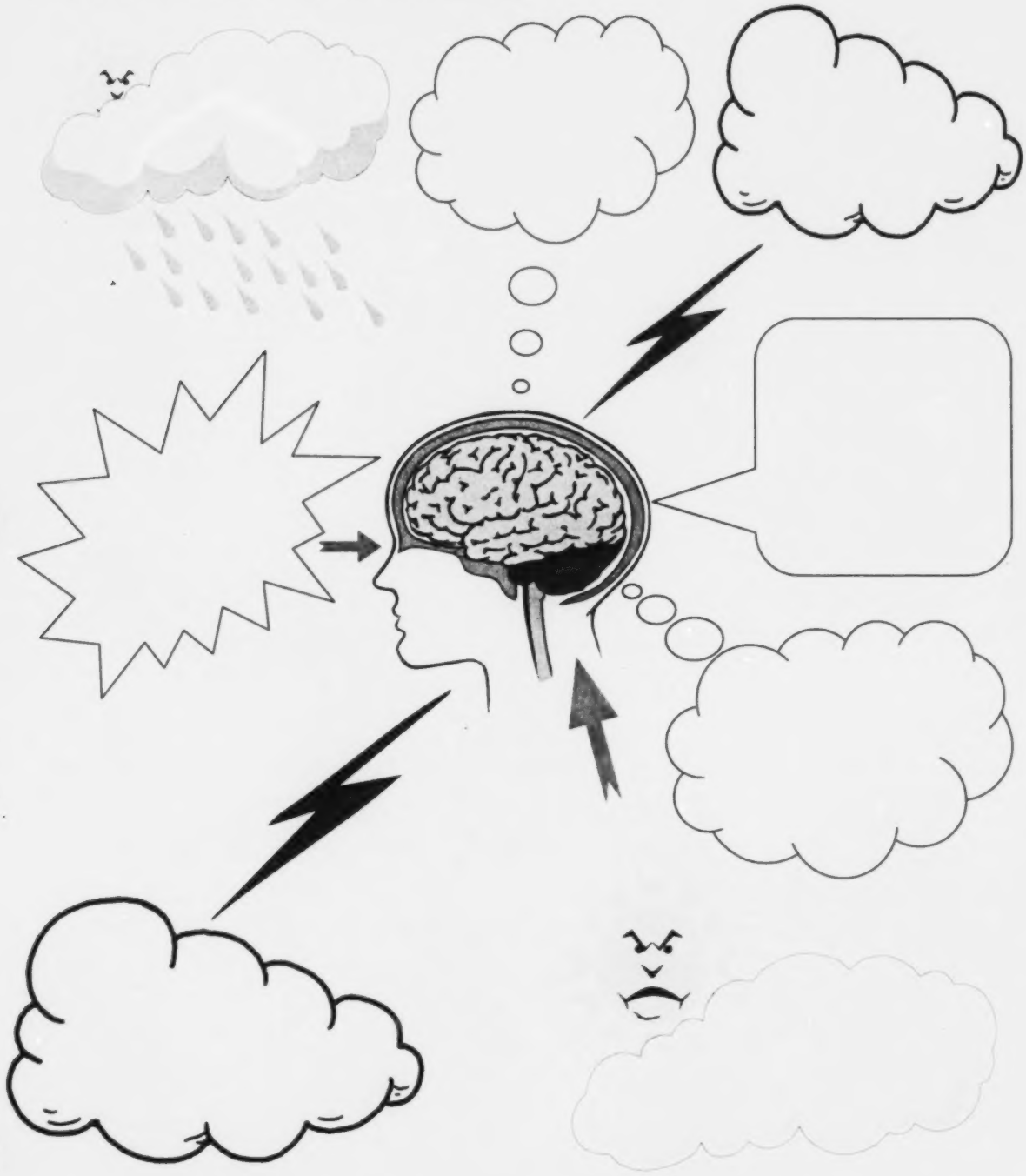

Вправа 2. Нещасний випадок

А. У групах складіть діялог на тему «Надзвичайні люди, надзвичайні події», уживаючи рисунки та слова на сторінках 2-21. Запишіть свій діялог на окремому аркуші паперу. Зробіть драматизацію діялогу в клясі.

Рисував Мітчел Фортьє

кубок
перемогти
Слава! Слава!
змагання
виграти

нести на руках
спортова дружина
щасливий, -а, -е, -і
надзвичайний, -а, -е, -і
найкращий гравець
капітан дружини
уболівальники

радість
стадіон
супротивник
чемпіон
вітати

Б. Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
виграти	*здобути перше місце у змаганні; перемогти*	*Наша дружина **виграла** футбольний матч.*
вітати		
змагання		
капітан дружини		
кубок		
надзвичайний		
найкращий гравець		
нести на руках		
перемогти		
радість		
Слава! Слава!		
спортова дружина		
стадіон		
супротивник		
уболівальники		
чемпіон		
щасливий		

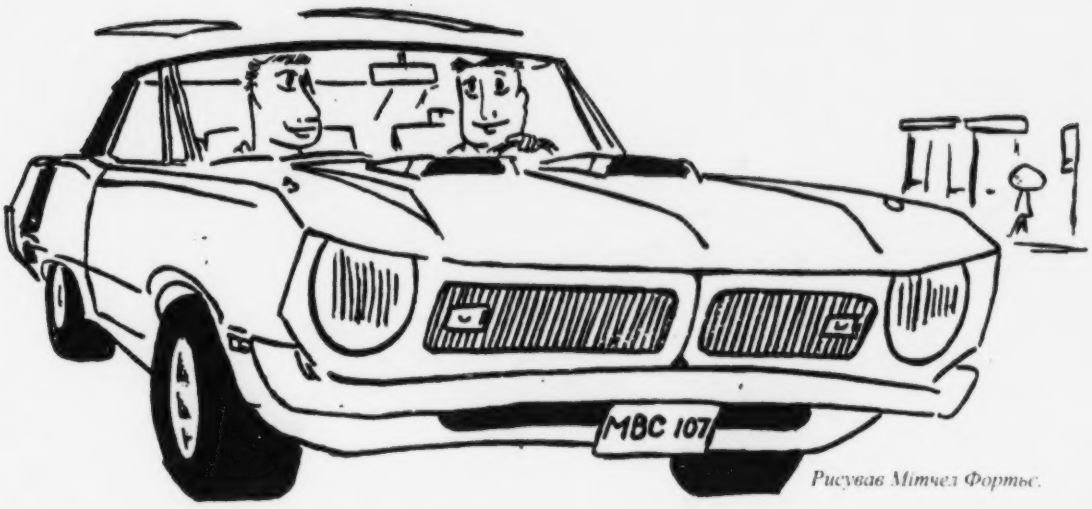

Рисував Мітчел Фортьє.

зашвидко їхати
керувати автом
збуджений, -а, -е, -і
бути уважним за кермом
святкувати
неуважний, -а, -е, -і

10

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
бути уважним за кермом		
зашвидко їхати		
збуджений		
керувати автом		
неуважний		
святкувати		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортьє.

аварія
перехрестя
червоне світло
розбити авто
світлофор

випадок
катастрофа
їхати на червоне світло
нещасний, -а, -е, -і
ударитися

12

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
аварія		
випадок		
їхати на червоне світло		
катастрофа		
нещасний		
перехрестя		
розбити авто		
світлофор		
ударитися		
червоне світло		

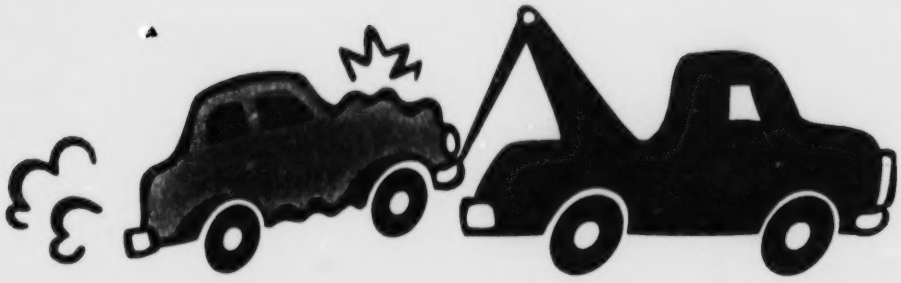

Рисував Мітчел Фортьє.

гіпс
рана
співчувати
лікарня
жаль

довго хворіти
хворий у тяжкому стані
лежати під крапельницею
погано себе почувати
смуток

14

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
гіпс		
довго хворіти		
жаль		
лежати під крапельницею		
лікарня		
погано себе почувати		
рана		
смуток		
співчувати		
хворий у тяжкому стані		

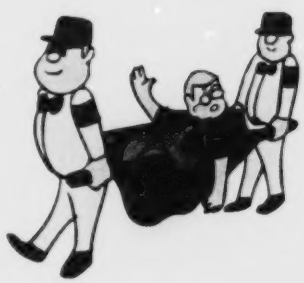

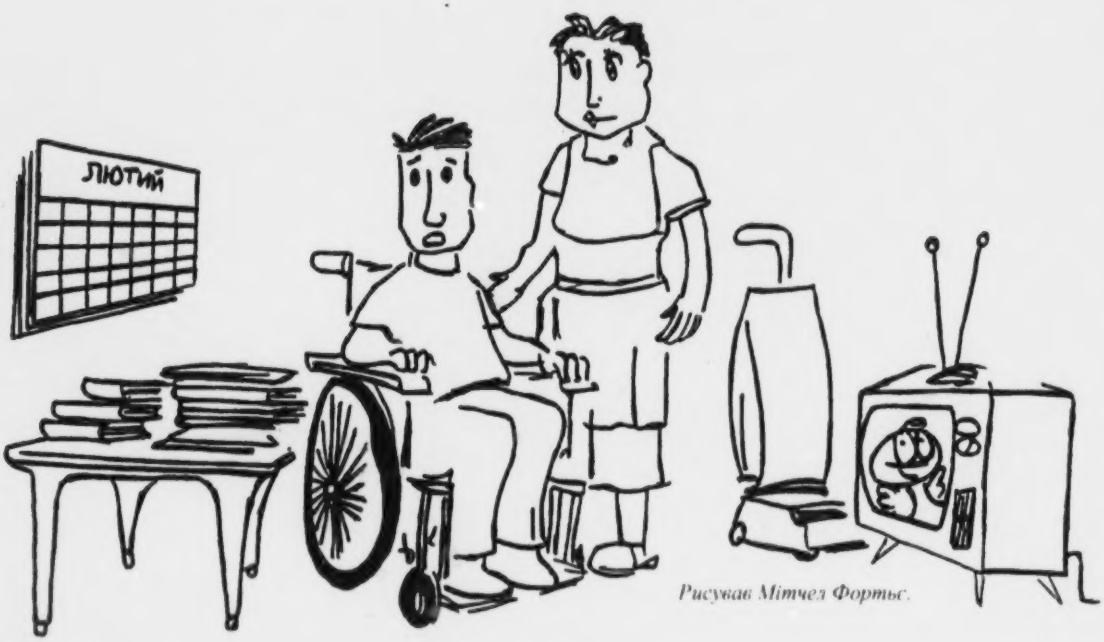

Рисував Мітчел Фортьє.

інвалід
журитися
паралізований, -а, -е, -і
розгублений, -а, -е, -і
інвалідне крісло
учитися

16

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
журитися		
інвалід		
інвалідне крісло		
паралізований		
розгублений		
учитися		

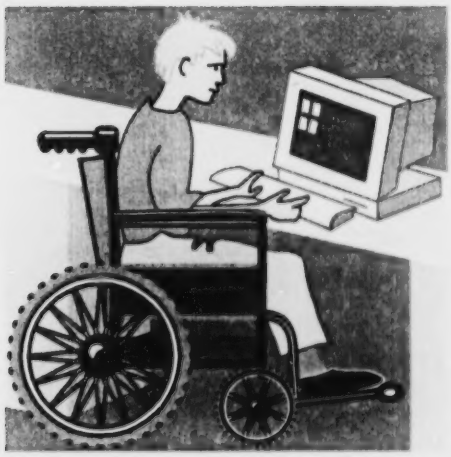

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортьє

диплом
заздрити
вирішити
гратулювати
подолати
професія/фах
університет
майбутнє
труднощі

18

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
вирішити		
гратулювати		
диплом		
заздрити		
майбутнє		
подолати		
професія/фах		
труднощі		
університет		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортьє

зрадіти
підбадьорювати
здивований, -а, -е, -і
упевнений, -а, -е, -і

20

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
здивований		
зрадіти		
підбадьорювати		
упевнений		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортьє.

диплом
гратулювати
потиснути руку
закінчити університет
задоволений, -а, -е, -і
професія/фах
чудові успіхи
професор

22

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
гратулювати		
диплом		
задоволений		
закінчити університет		
потиснути руку		
професія/фах		
професор		
чудові успіхи		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортьє.

кабінет
комп'ютер
канцелярія
робочий стіл
фахівець
праця

24

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
кабінет		
канцелярія		
комп'ютер		
праця		
робочий стіл		
фахівець		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортьє

вірити
гордитися
подолати
труднощі
успіхи

26

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
вірити		
гордитися		
подолати		
труднощі		
успіхи		

BEST COPY AVAILABLE

Вправа 3. Знайдислово

Знайди слова у «Знайдислові». Слова написані по горизонталі, по вертикалі, по діягоналі та задом наперед.

авто
випадок
війна
гравець
диплом
дружина

землетрус
змагання
інвалід
кабінет
катастрофа
комп'ютер

кубок
лікарня
мати
професія
світлофор
спорт

стадіон
уболівальник
університет
успіх
фахівець
чемпіон

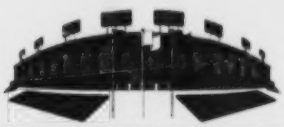

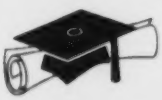

т	к	и	н	ь	л	а	в	і	л	о	б	у	ь	п
е	а	а	щ	з	е	м	л	е	т	р	у	с	е	р
т	т	я	б	в	о	ф	ї	в	с	в	п	т	і	о
и	а	н	ґ	і	ш	м	а	т	и	о	й	а	г	ф
с	с	н	ь	й	н	ч	я	х	р	л	к	д	р	е
р	т	а	х	н	ь	е	й	т	і	о	б	і	а	с
е	р	г	д	а	с	а	т	к	м	в	м	о	в	і
в	о	а	и	й	н	в	а	п	т	о	е	н	е	я
і	ф	м	п	и	и	р	’	є	л	я	р	ц	ц	м
н	а	з	ж	п	н	ю	є	п	у	х	я	щ	ь	а
у	є	у	а	я	т	ґ	и	к	у	б	о	к	е	т
ї	р	д	х	е	м	д	с	з	х	і	п	с	у	ґ
д	о	т	р	о	ф	о	л	т	і	в	с	а	к	ю
к	і	н	в	а	л	і	д	н	о	і	п	м	е	ч

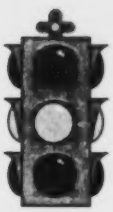

28

Вправа 4. Надзвичайна людина

Переглянь ще раз рисунки та слова до діялогу з першої вправи. Потім прочитай поданий нижче текст і напиши над лініями потрібні слова. Ці слова вибери із прямокутника. Слова в реченні постав у правильній граматичній формі.

лікарня	чемпіон	диплом	гратулювати
крісло	інвалід	журитися	катастрофа
комп'ютер	професія	університет	успіх

Степан Семенко був _____ світу з футболу. Одного разу він попав у автомобільну _____, коли повертався зі змагання. Після катастрофи він довго лежав у _____. Степан став _____. З того часу він був завжди в інвалідному _____.

Одного разу до Степана прийшли його друзі й показали йому свої _____. Степан також вирішив учитися. Він подолав багато різних труднощів, але успішно закінчив _____. Професор _____ Степанові, коли вручав йому диплом.

Тепер Степан Семенко працює у великому підприємстві на _____. Він має цікаву _____.

Вправа 5. Частини авта

А. Уважно подивись, як називаються деякі частини авта. Потім прочитай речення й напиши над лініями назви відповідних частин авта. Уживай правильну граматичну форму.

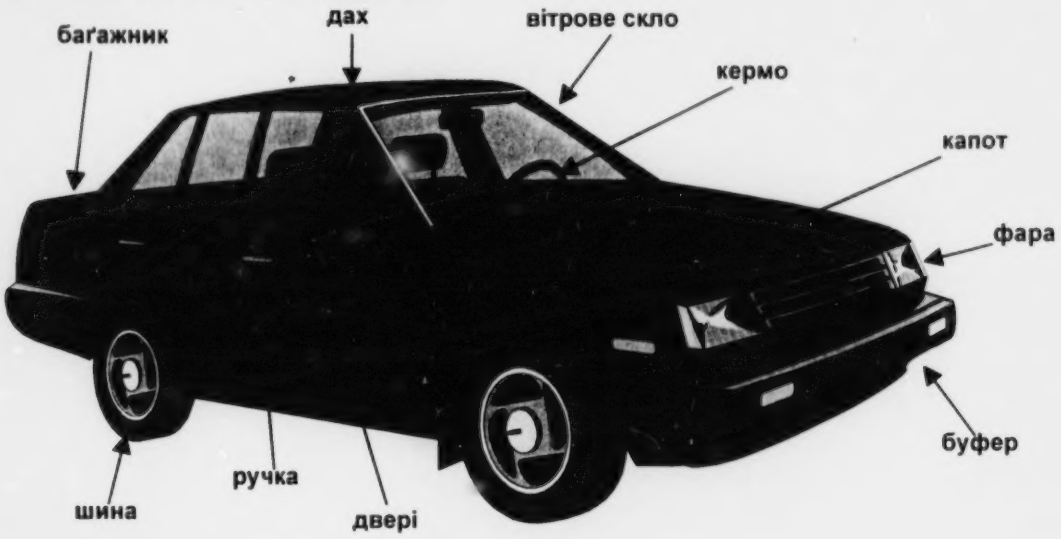

1. Уже темніє. Увімкни _____!
2. У нашому авті тріснула _____.
3. Щоб авто поїхало вправо, треба покрутити _____ вправо.
4. Тато швидко їхав і вдарився _____ об інше авто.
5. Наші валізи лежать у _____.
6. Підніми _____ і перевір, чи в радіяторі досить рідини.
7. Маленький камінчик розбив _____ в нашому авті.
8. Потягни за _____, і двері відчиняться.
9. Петрове спортове авто має лишень передні _____.
10. Сильний град ушкодив _____ на маминому авті.

Б. Уяви собі авто твоїх мрій. Нарисуй його й познач частини. (Це можна зробити на комп'ютері).

Вправа 6. Спортове спорядження

Розглянь рисунки. Потім прочитай речення й напиши у прямокутниках відповідні слова.

1. Я граю в гокей. Мені потрібні _____, _____, _____, _____ й _____.

2. Я граю в бейсбол. Мені потрібні _____, _____ й _____.

3. Я граю в теніс. Мені потрібні _____, _____, _____ і _____.

32

Вправа 7. Правила безпеки руху

Обведи колом правильну відповідь. Якщо відповідь «Ні», то напиши над лінією правильну відповідь повним реченням.

1. Ти їдеш автом. На світлофорі червоне світло. Не треба зупинятися. **Так** **Ні**

2. Коли їдеш автом, треба бути уважним за кермом. **Так** **Ні**

3. Коли їдеш автом, треба застебнути запобіжний пояс. **Так** **Ні**

4. Можна сідати за кермо авта в п'яному стані. **Так** **Ні**

5. У зоні школи можна їхати 60 км на годину. **Так** **Ні**

6. Дорогу можна переходити на червоне світло світлофору. **Так** **Ні**

Вправа 8. Знайди антоніми

А. З'єднай стрілками антоніми.

1.

тяжкий

хворий | горе

щастя | легкий

здоровий

2.

день

плакати | старий

молодий | ніч

сміятися

Б. Напиши антоніми до поданих слів. З'єднай пари слів стрілками.

1.

_____

тверезий | _____

_____ | сухо

минуле

2.

_____

порожній | _____

угору | пам'ятати

_____

В. Напиши ще п'ять слів та їхні антоніми. У разі потреби подивись у словник.

Слово	Антонім
Приклад: високий	*низький*
1. _____	_____
2. _____	_____
3. _____	_____
4. _____	_____
5. _____	_____

34

Г. Прочитай речення. Підбери антоніми до підкреслених слів. Напиши їх над лініями. У реченні постав антоніми в потрібній формі.

хворий	тяжкий	програти	твердий
щасливий	горе	сумний	майбутнє
далеко	тихий	холодний	літній

Приклад: Наталя весела, а Марта _____*сумна*_____.

1. Я згадувала минуле та мріяла про _____.
2. У житті є і щастя, і _____.
3. Наша гокейна дружина перемогла дружину «Сокіл», але _____ дружині «Орел».
4. Петро здоровий, а Степан _____.
5. Пір'я легке, а каміння _____.
6. Мамина канцелярія _____ від дому, а татова близько.
7. Одні люди люблять _____ музику, а інші голосну.
8. Офіціянтка принесла гарячий суп і _____ молоко.
9. _____ ночі набагато коротші, ніж зимові.
10. Михайло встав із _____ підлоги й пішов на м'яке ліжко.

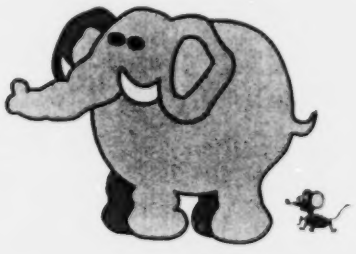

BEST COPY AVAILABLE

Вправа 9. Надзвичайні події

А. Зазнач знаком (√), які події, на твою думку, надзвичайні.

_____ учитель задав домашнє завдання

_____ брат або сестра читає газету

_____ землетрус

_____ в Едмонтоні взимку діти їздять на лижвах

_____ мама зварила вечерю

_____ війна

_____тато купив собі спортове авто

_____ авто поїхало на червоне світло світлофору

_____ на Землю прилетіли інопланетяни

_____ в Україні влітку впав сніг

Б. Видумай надзвичайну подію й напиши, чому вона надзвичайна.

36

Вправа 10. Радісні та трагічні події

Надзвичайні події бувають і радісні, і трагічні. Прочитай список подій і виріш, які вони. Запиши їх у відповідний стовпчик.

- я закінчив/закінчила школу та отримав/отримала диплом
- весілля моєї сестри
- 24 серпня1991 року проголошено незалежність України
- автомобільна катастрофа
- посуха на преріях
- «Дні Клондайку» в Едмонтоні
- у 1986 році ядерний реактор вибухнув у Чорнобилі
- наша шкільна гокейна дружина виграла кубок
- війна
- землетрус
- усі учні в клясі дістали на іспиті оцінки понад 98%
- учитель задав нам домашнє завдання з української мови

Радісні події

Трагічні події

Вправа 11. Складі речення

А. У двох стовпчиках унизу подані частини речень. У першому стовпчику — початки речень, а в другому стовпчику — кінцівки речень. Склади речення, правильно допасовуючи їхні частини, і запиши їх.

Початки речень	Кінцівки речень
1. Футбольна дружина нашої школи	а) коли вручав їм дипломи.
2. Після автомобільної катастрофи	б) Марійка стала інвалідом.
3. У 30-х роках на канадських преріях була надзвичайна посуха,	в) тому що декілька років не було дощу.
4. Авто зупинилося на перехресті вулиць,	г) й тепер добре вчиться в університеті.
5. Професор гратулював студентам університету,	г) тому що на світлофорі було червоне світло.
6. Андрій успішно закінчив школу	д) виграла кубок та стала чемпіоном.

38

Б. У парах виберіть одну подію з попередньої сторінки. Створіть і напишіть коротке інтерв'ю, в якому одна особа — репортер, а друга — свідок події.

Вправа 12. Напиши правильне слово

Над лінією в реченні напиши правильне слово.

1. _____ стадіоні почалися змагання.

у | на | при

2. Спортова дружина нашої школи грала _____ футбол.

у | на | під

3. _____ нашої школи є стадіон.

на | біля | під

4. Я люблю грати _____ теніс.

з | на | в

5. Ми з братом часто граємо _____ гокей.

на | в | з

6. Марко — найкращий гокеїст _____ нашому місті.

на | при | у

7. _____ нашій бейсбольній дружині грають тільки дівчата.

у | біля | при

8. Моя сестра любить грати _____ гокей.

в | на | з

9. Мій брат добре _____ в гокей.

грає | граємо | грати

10. Ми з татом часто _____ в бейсбол.

грає | граємо | грати

40

11. Ти погано _____ у теніс.

граю	грати	граєш

12. Уболівальники _____: «Слава! Слава!»

кричать	кричати	кричить

13. Наша дружина _____ кубок з футболу.

виграли	виграла	виграв

14. Лариса _____ школу з нагородою.

закінчила	закінчив	закінчили

15. Цієї зими мій дід довго _____.

хворіла	хворів	хворіло

16. Як ти _____ у школі?

вчимося	вчитися	вчишся

17. Учні нашої кляси добре _____ історію.

знаєш	знають	знати

18. Уболівальники _____ на руках капітана футбольної дружини.

нести	несуть	несе

19. Зупинися! На світлофорі засвітилося _____ світло.

червоний	червона	червоне

20. Андрій — _____ гравець шкільної бейсбольної дружини.

найкращий	найкраща	найкраще

Вправа 13. Провідмінюй дієслова

А. Провідмінюй дієслова в теперішньому часі. Вибери із прямокутника й напиши над лінією правильне закінчення. Потім напиши речення з дієсловом.

-ю	-ємо	-єш
-є	-єте	-ють

гратулювати

Однина
я гратулю_____
ти гратулю_____
він/вона/воно гратулю_____

Множина
ми гратулю_____
ви гратулю_____
вони гратулю_____

Речення: _____

співчувати

Однина
я співчува_____
ти співчува_____
він/вона/воно співчува_____

Множина
ми співчува_____
ви співчува_____
вони співчува_____

Речення: _____

виграти

Однина
я вигра_____
ти вигра_____
він/вона/воно вигра_____

Множина
ми вигра_____
ви вигра_____
вони вигра_____

Речення: _____

42

BEST COPY AVAILABLE

Б. Знайди в кожному реченні дієслово й підкресли його. Потім перепиши речення й постав підкреслене дієслово у правильній граматичній формі теперішнього часу.

Приклад: Я співчувати тобі, Марусю.
Я співчуваю тобі, Марусю.

1. Ми вітати тебе з днем народження.

_____

2. Чи ви читати цю книжку?

_____

3. Остап завжди радіти, коли бачить бабу.

_____

4. Професор гратулювати студентам.

_____

5. Найкращі футболісти завжди вигравати кубок.

_____

6. Ми часто перемагати футбольну дружину з іншої школи.

_____

7. Дівчата грати у бейсбол.

_____

8. Я грати в теніс.

_____

9. Степан та Оксана вітати тебе з перемогою.

_____

10. Іван зламав спинний хребет і тепер уживати інвалідне крісло.

_____

Вправа 14. Створи нові слова

А. З поданих іменників створи прикметники та впиши їх у відповідні стовпчики. Усі слова можна знайти у словнику наприкінці зошита.

	Іменник	Прикметники			
	Хто? Що?	Який?	Яка?	Яке?	Які?
Приклад:	*космос*	*космічний*	*космічна*	*космічне*	*космічні*
1.	гордість				
2.	заздрість				
3.	радість				
4.	інвалід				
5.	спорт				

Б. Склади по два словосполучення з кожним прикметником з частини А.

Приклад: космічний, -а, -е, -і — космічний корабель; космічна подорож

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____
5. _____
_____

44

В. З поданих іменників створи дієслова та впиши їх у схему. Усі слова можна знайти у словнику наприкінці зошита.

	Іменник	**Дієслово**
	Хто? Що?	Що робити?
Приклад:	*хвороба*	*хворіти*
1.	гордість	
2.	гратуляція	
3.	перемога	
4.	радість	
5.	змагання	

Г. Прочитай прикметники в дужках. Обведи колом прикметник, який підходить до іменника, і напиши його над лінією.

Приклад: (*тяжка*, весела) *хвороба* *тяжка*

1. (зелений, надзвичайний) гравець _____
2. (щасливий, гіркий) чемпіон _____
3. (гарне, сміливе) авто _____
4. (горде, інвалідне) крісло _____
5. (старий, квасний) професор _____
6. (низькі, цікаві) змагання _____
7. (спортова, червона) дружина _____
8. (новий, солодкий) комп'ютер _____
9. (старий, сердитий) стадіон _____
10. (гаряча, нова) лікарня _____
11. (цікава, смачна) праця _____
12. (золотий, середній) кубок _____
13. (солодкі, солоні) цукерки _____
14. (паперове, тяжке) рішення _____
15. (голодний, український) прапор _____

Вправа 15. Напиши правильний прикметник

Над лінією в реченні напиши правильний прикметник.

Приклад: Едмонтон має ___*великий*___ *університет.*

1. _____ професор тратулював студентам.

старий	стара	старе

2. Біля нашої школи _____ стадіон.

великий	велика	велике

3. Марко має _____ крісло.

інвалідний	інвалідна	інвалідне

4. Лариса _____ людина.

надзвичайний	надзвичайна	надзвичайне

5. У нашій школі є _____ дружина.

гокейний	гокейна	гокейне

6. _____ дружина виграла кубок.

спортовий	спортова	спортове

7. Тато купив _____ костюм.

гарний	гарна	гарне

8. На світлофорі було _____ світло.

зелений	зелена	зелене

9. Я маю _____ комп'ютер.

новий	нова	нове

10. Недалеко канадського міста Едмонтону є _____ пам'ятник першим українським поселенцям.

чудовий	чудова	чудове

Вправа 16. Скажи одним словом

Перепиши подані нижче речення одним словом. Усі ці слова можна знайти у словнику наприкінці зошита.

1. Людина, яка втратила якунебудь частину тіла; яка не може ходити.

				л		

2. Людина, яка читає лекції студентам в університеті.

	р	о				о	

3. Людина, яка виграла золоту медалю у змаганнях.

	е					и

4. Істота, що прилетіла на Землю з космосу.

			п	л					я			

5. Довго нема дощу, гинуть рослини, тріскає земля.

		с			а

6. Підземні поштовхи.

					т		у	

7. Свідоцтво про закінчення школи, курсів, університету.

			л		м

8. Подія з трагічними наслідками: смерть, хвороба.

	а				т	р			а

9. Група гравців у спорт.

					и	а

10. Зустріч між спортовцями.

	м				и	и	

11. Спеціяльна нагорода у спортових змаганнях.

				к

12. Перешкоди, які треба подолати.

			д	и			

13. Фізичні заняття — теніс, гокей, бейсбол, футбол і т. п.

	п		р	

14. Місце, де перехрещуються дороги чи вулиці.

		р	е				с		

15. Те, що буде колись.

	а		б				є

16. Частина авта, що прикриває мотор.

		п	о	

17. Щасливий кінець роботи або навчання.

				х

18. Любитель спортових змагань.

	б		л				л	ь			

19. Ліхтар для регулювання вуличного руху.

		і			о	ф		

20. Колесо для керування автом.

	е			о

48

Вправа 17. Орудний відмінок

Запам'ятай!

Коли говоримо **з ким** ми щось робимо, уживаємо орудний відмінок.

Приклад: *З ким Іван працює?*
мама — з мамою
брат — із братом
приятелі — з приятелями
Марія — з Марією

Напиши відповіді на запитання повними реченнями. Не забудь поставити подані іменники в орудному відмінку.

Приклад: *З ким Наталка йде до кінотеатру?*
а) мама
б) тато

*а) Наталка йде до кінотеатру з **мамою**.*
*б) Наталка йде до кінотеатру з **татом**.*

1. З ким Петро розмовляє?
   а) Олександер
   б) Олександра

   а) _____

   б) _____

2. З ким мама їде в Україну?
   а) тато
   б) тітка

   а) _____

   б) _____

3. З ким ти йдеш на пляж?
   а) подруга
   б) друг

   а) _____

   б) _____

4. З ким кляса йде до спортзалі?
   а) учитель
   б) учителька

   а) _____

   б) _____

5. З ким ти сидів на стадіоні?
   а) уболівальники
   б) батько

   а) _____

   б) _____

6. З ким ти працюєш?
   а) лікар
   б) медсестра

   а) _____

   б) _____

7. З ким ви ковзалися вчора?
   а) друзі
   б) хлопці

   а) _____

   б) _____

8. З ким Зорія йде до крамниці?
   а) Тарас
   б) Люба

   а) _____

   б) _____

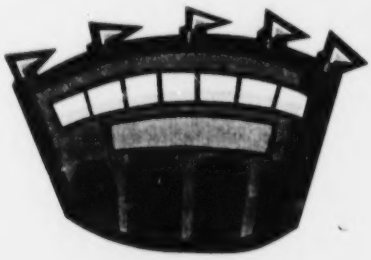

50

Вправа 18. Мімічна синхронізація («LIP SYNC»)

Поділіться на групи. У групах виберіть пісню для мімічної синхронізації. Тоді заплануйте, що та як ви будете робити за допомогою наступних запитань.

1. Придумайте й допишіть поради надзвичайних людей, які допоможуть вашій групі зробити цікаву мімічну синхронізацію.

Лючіяно Паваротті

Подумайте про музику! Вона мусить бути _____
_____
_____
_____

Чарлі Чаплін

У синхронізації дуже важлива міміка. Вона мусить бути _____
_____
_____
_____

Мерлін Монро

Ви повинні вдягнути _____
_____
_____
_____
_____

Едді Мурфі

Будьте добрими акторами!
Ваша синхронізація мусить
бути _____
_____
_____
_____

Барбара Стрейзанд

Я раджу вам вибрати пісню
_____
_____
_____
_____

2. Придумайте й напишіть назву вашої групи. _____
_____

3. Напишіть назву пісні, яку ви будете співати. _____
_____

4. Який одяг ви будете мати для мімічної синхронізації? Опишіть його.
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

52

5. Який реквізит ви будете мати для мімічної синхронізації?

6. Створіть на комп'ютері або напишіть оголошення про виступ вашої групи.

Знімок або малюнок групи.

Вправа 19. Кросворд

Розв'яжи кросворд.

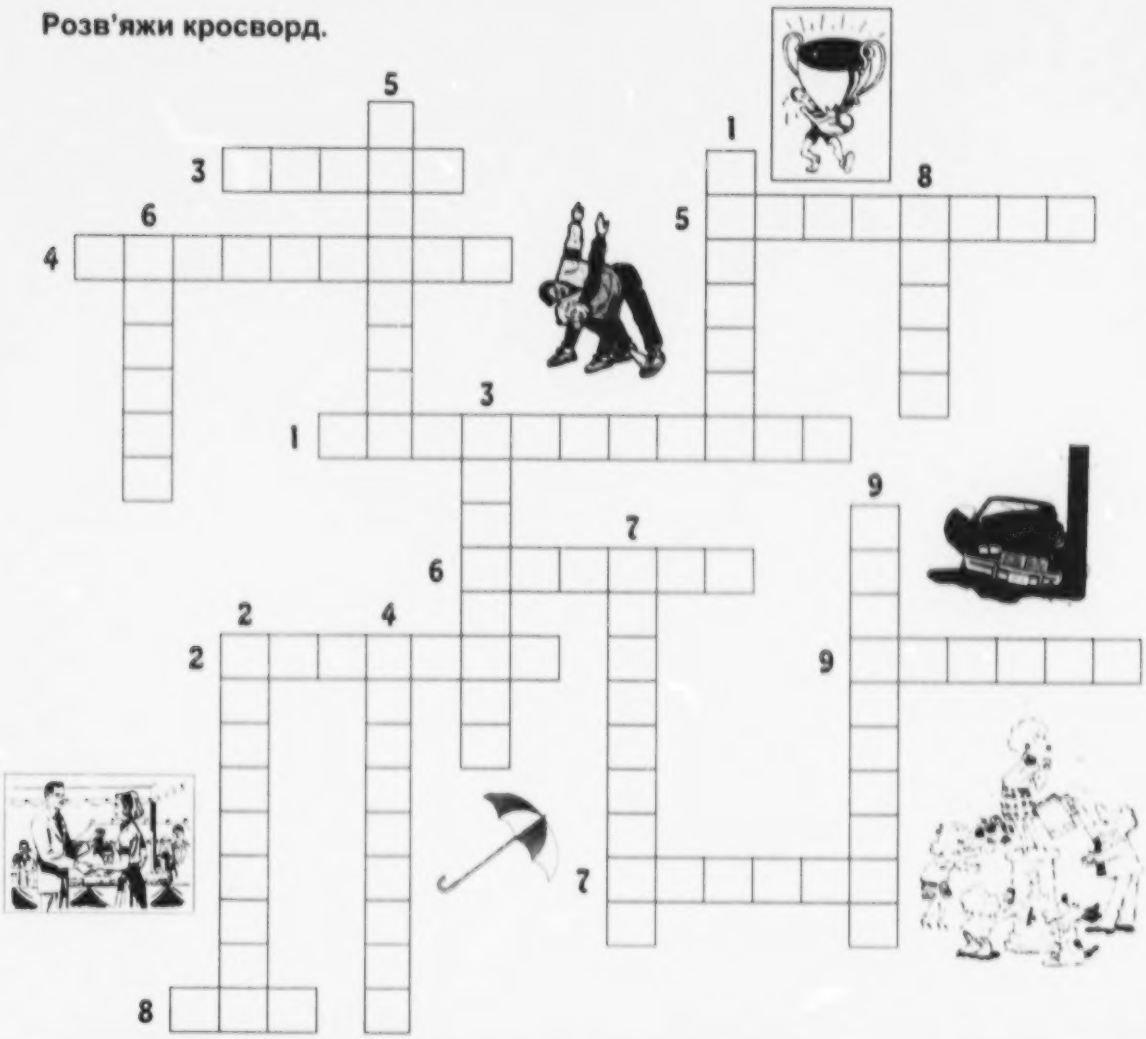

По горизонталі		По вертикалі	
1	поздоровляти когось з успіхом	1	спортова група
2	чоловік, що виграв спортове змагання	2	жінка, що виграла спортове змагання
3	фізичні вправи, ігри та змагання	3	перешкоди
4	ліхтар, що регулює рух на вулицях	4	виграти змагання
5	речі, потрібні для драматизації	5	учитель в університеті
6	мотор	6	радісно зустрічати когось
7	сум, журба	7	відчувати задоволення від успіху
8	професія	8	жаринки, що вилітають із вогню
9	автомобільна катастрофа	9	пристрій для захисту від дощу й сонця

BEST COPY AVAILABLE

Вправа 20. Клясна газетка — цікаві люди й події

А. МОЯ НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

За допомогою поданих нижче запитань напиши коротку статтю до газетки про надзвичайну подію, яка сталася з тобою або про яку ти читав/ла чи чув/ла. Якщо можливо, знайди знімок на інтернеті і включи його у статті. Потім прочитай свою статтю у клясі та обговори її з однокласниками. (Наприкінці вся кляса вибере кілька найцікавіших статтей для газетки).

- Коли сталася ця надзвичайна подія?
- Де сталася ця надзвичайна подія?
- Що сталося?
- Чому ця подія надзвичайна?

Б. МОЯ НАДЗВИЧАЙНА ЛЮДИНА

За допомогою поданих нижче запитань напиши коротку статтю про надзвичайну людину, яку ти знаєш або про яку ти читав/ла чи чув/ла. Потім прочитай свою статтю у клясі та обговори її з однокласниками. (Наприкінці вся кляса вибере кілька найцікавіших статтей і додасть їх до газетки).

- Як називається твоя надзвичайна людина?
- Де ти з нею познайомився/лася? чи Де ти про неї читав/ла або чув/ла?
- Як виглядає твоя надзвичайна людина?
- Чому ти думаєш, що ця людина надзвичайна?

BEST COPY AVAILABLE

В. МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ ПАМ'ЯТНИК

За допомогою поданих нижче запитань напиши коротку статтю про твій улюблений пам'ятник якійсь людині або події. Потім прочитай свою статтю у клясі та обговори її з однокласниками. (Наприкінці вся кляса вибере кілька найцікавіших статтей і додасть їх до газетки).

- На честь якої людини або події поставили цей пам'ятник?
- Чому поставили пам'ятник?
- Хто поставив пам'ятник?
- Чому цей пам'ятник твій улюблений?
- Хто скульптор пам'ятника?
- Де знаходиться пам'ятник?
- Як виглядає пам'ятник?
- Коли ти відвідуєш пам'ятник?

Рисунок або знімок пам'ятника.

BEST COPY AVAILABLE

Г. НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ В УКРАЇНІ

У парах виберіть одну з поданих нижче осіб чи подій і напишіть про неї статтю. Якщо ви хочете написати про іншу особу чи подію, поговоріть про це з учителем/учителькою. Потім прочитайте свою статтю у клясі та обговоріть її з однокласниками. (Наприкінці вся кляса вибере кілька найцікавіших статтей для газетки).

- княгиня Ольга
- скасування панщини в Галичині
- Чорнобильська ядерна катастрофа
- Леонід Кучма
- князь Володимир
- Симон Петлюра
- Рух
- Леся Українка
- Богдан Хмельницький
- штучний голод в Україні
- Леонід Кравчук
- проголошення незалежности України

Наступні запитання допоможуть вам.

Чи поставили пам'ятник на честь цієї людини/події? Опишіть його.

Що?

Хто?

Чому?

Коли?

Де?

Як?

Словник

аварія *(іменник)* — нещасний випадок.
Він залишився інвалідом після автомобільної ***аварії***.
(аварійний, -а, -е, -і)

вітати *(дієслово)* — радісно зустрічати когонебудь; оплесками або словами поздоровляти когось з успіхом.
Вітаємо тебе, Оксано, у нашій хаті!
(вітання)

гіпс *(іменник)* — тверда пов'язка, що її використовують при переломах костей.
Христя зламала зап'ясток і тепер носить ***гіпс***.
(гіпсовий, -а, -е, -і)

гордитися *(дієслово)* — бути задоволеним від успіху.
Я ***горджуся*** моїм братом. Він чемпіон світу з тенісу.
(гордість; гордий, -а, -е, -і; гордо)

гратулювати *(дієслово)* — поздоровляти, вітати.
«***Гратулюю*** тобі з нагоди закінчення університету!», — сказав професор студентові.
(гратуляція)

двигун *(іменник)* — мотор.
Його авто має дуже сильний ***двигун***.
(двигати)

диплом *(іменник)* — свідоцтво про закінчення школи, курсу, університету.
У кабінеті лікаря на стіні висів ***диплом*** про закінчення медичного факультету.
(дипломний, -а, -е, -і)

дружина *(іменник)* — група гравців у спорт.
У нашій школі є гокейна ***дружина***.
(дружинний, -а, -е, -і)

жаль *(іменник)* — смуток, співчуття.

Мені ***жаль***, що ти захворів і не ходиш до школи.

(жаліти; жалісний, -а, -е, -і; жалісно)

заздрити *(дієслово)* — дуже хотіти те, що має інший.

Юрко ***заздрить*** старшому братові, бо той їде до Європи.

(заздрість; заздрісний, -а, -е, -і; заздрісно)

збуджений, -а, -е, -і *(прикметник)* — неспокійний, нервовий, схвильований.

Лідія була ***збуджена*** розмовою з директором школи й довго не могла заспокоїтися.

(збудженість; збуджувати; збуджено)

землетрус *(іменник)* — підземні поштовхи.

У Японії був сильний ***землетрус***.

змагання *(іменник)* — зустріч між спортовцями.

Кожного року в нашій школі відбуваються ***змагання*** з футболу.

(змагатися)

інвалід *(іменник)* — людина, яка не може працювати через хворобу, поранення, каліцтво чи старість; каліка.

Ярослав повернувся з війни ***інвалідом*** без лівої руки.

(інвалідний, -а, -е, -і)

інвалідне крісло (*словосполучення*) — спеціяльне крісло на колесах для перевезення хворих, немічних чи покалічених людей.

Медсестра посадила Ларису в ***інвалідне крісло*** й повезла на рентген.

інопланетянин *(іменник)* — істота, що прилетіла на Землю з іншої планети.

Земляни вірять, що колись вони зустрінуться з ***інопланетянами***.

(інопланетний, -а, -е, -і)

іскра *(іменник)* — маленька блискуча частинка, що горить; жаринка.

З вогню вилітали яскраві гарячі ***іскри***.

(іскристий, -а, -е, -і; іскристо; іскритися)

кабінет *(іменник)* — кімната в будинку для занять, ділових розмов тощо.

Учителька вислала його до ***кабінету*** директора, бо він заснув на лекції.

(кабінетний, -а, -е, -і)

60

канцелярія *(іменник)* — приміщення якогось відділу установи.

Канцелярія Відділу мовних програм знаходиться на четвертому поверсі цього будинку.

(канцелярський, -а, -е, -і)

капітан *(іменник)* — головна особа в спортовій дружині.

Ми любимо Андрія. Він ***капітан*** нашої гокейної дружини.

(капітанський, -а, -е, -і)

капот *(іменник)* — покришка на авті, що прикриває мотор.

Шофер підняв ***капот*** авта й нахилився до мотора.

катастрофа *(іменник)* — подія з такими трагічними наслідками, як смерть, хвороба, руйнування.

Після автомобільної ***катастрофи*** в Ганни забрали шоферські права.

(катастрофічний, -а, -е, -і)

кермо *(іменник)* — пристрій у формі колеса для керування рухом авта.

Зорія сиділа за ***кермом*** і вміло керувала автом.

(кермовий, -а, -е, -і; кермувати)

космічний корабель *(словосполучення)* — спеціяльний апарат, який літає в космосі.

Космонавти почувалися добре, коли летіли в ***космічному кораблі*** на Місяць.

крапельниця *(іменник)* — прилад у лікарні, за допомогою якого вливають ліки у вену хворого.

Степан був тяжко хворий. Він лежав під ***крапельницею***.

кубок *(іменник)* — спеціяльна нагорода у спортових змаганнях.

Наша дружина виграла ***кубок*** з плавання.

майбутнє *(іменник)* — те, що буде колись.

Ніхто не знає, що буде в ***майбутньому***.

(майбутній, -а, -е, -і; майбутність)

міміка *(іменник)* — рухи обличчя.

У цього актора дуже смішна ***міміка*** — він високо підіймає брови, широко відкриває рота та швидко рухає вухами.

(мімічний, -а, -е, -і)

надзвичайний, -а, -е, -і *(прикметник)* — який рідко зустрічається; незвичайний; несхожий на інших; винятковий.

Вейн Ґрецький — ***надзвичайний*** гокеїст.

(надзвичайно)

парасолька *(іменник)* — спеціяльна покришка з матерії, закріплена на палиці, для захисту від дощу або сонця.

Візьми ***парасольку***, бо надворі йде дощ.

перемогти *(дієслово)* — виграти змагання.

На змаганнях ми ***перемогли*** бейсбольну дружину з іншої школи.

(переможний, -а, -е, -і; перемога; переможець)

перехрестя *(іменник)* — місце, де перехрещуються дороги чи вулиці.

На ***перехресті*** біля світлофору зупинилося авто.

(перехресний, -а, -е, -і)

підбадьорювати *(дієслово)* — заохочувати когось до якихнебудь дій; додавати комусь сили, енергії, упевненості; піднімати дух чи настрій.

Одноклясники ***підбадьорювали*** Тараса, коли він брав участь у перегонах.

(бадьорий, -а, -е, -і)

подолати *(дієслово)* — перемогти когонебудь або щонебудь; перебороти якінебудь труднощі.

Лариса ***подолала*** свою недугу й повернулася до школи.

(подолання)

посуха *(іменник)* — коли гинуть рослини й висихає та тріскає земля через брак дощу.

На преріях настала ***посуха***. Річка пересохла, рослини пожовкли.

(посушливий, -а, -е, -і; посушити)

професор *(іменник)* — людина, яка читає лекції студентам в університеті.

Професор читає студентам лекцію з філософії.

(професорський, -а, -е, -і)

радість *(іменник)* — задоволення, приємність від чогонебудь.

Я успішно закінчила школу й маю диплом. Це велика ***радість***.

(радісний, -а, -е, -і)

62

рана *(іменник)* — пошкодження тіла або внутрішніх органів людини чи тварини чимнебудь.

Соломія оглянула та обмила Остапову ***рану***.

реквізит *(іменник)* — справжні й фальшиві речі, що необхідні для драматизації.

Для драматизації цього діялогу нам потрібний такий ***реквізит***: вишивана сорочка, штучні вуса та бандура.

(реквізитний, -а, -е, -і; реквізитор)

розгублений, -а, -е, -і *(прикметник)* — людина, яка не знає, що робити через страх, сором або хвилювання.

Я ***розгублений***, бо не знаю, що робити після закінчення школи — чи вчитися в університеті, чи йти до праці.

(розгублено)

світлофор *(іменник)* — спеціяльний ліхтар із червоним, жовтим і зеленим світлом для регулювання руху на вулицях і дорогах.

На ***світлофорі*** засвітилося зелене світло, і авта поїхали.

(світлофорний, -а, -е, -і)

синхронізація *(іменник)* — те, що відбувається одночасно, паралельно.

Учні робили мімічну ***синхронізацію***, тобто імітували, що співають.

(синхронний, -а, -е, -і; синхронно; синхронізувати)

смуток *(іменник)* — почуття суму, журби.

Вони відчули глибокий ***смуток***, коли почули про батькову хворобу.

(смутний, -а, -е, -і)

співчувати *(дієслово)* — розуміти чиюсь біду, горе, нещастя.

У Марка помер дід. Я ***співчуваю*** йому.

(співчуття)

спорт *(іменник)* — фізичні заняття, вправи (теніс, бейсбол, гокей, футбол і т. п.).

Я дуже люблю ***спорт***.

(спортовий, -а, -е, -і)

супротивник/ця *(іменник)* — той, хто виступає проти іншого у спортовому змаганні; суперник.

Перед матчем ***супротивники*** кілька хвилин грають без рахунку.

(супротивний, -а, -е, -і)

труднощі *(іменник)* — клопоти, проблеми; перешкоди, які треба подолати.

Перші українські піонери спочатку мали великі ***труднощі*** в Канаді, бо не знали мови.

(трудний, -а, -е, -і)

уболівальник *(іменник)* — дуже великий любитель спортових змагань.

Футбольні ***уболівальники*** голосно кричали та плескали переможцям матчу.

(уболівати; уболівання)

упевнений, -а, -е, -і *(прикметник)* — людина, яка вірить у свої сили, можливості, знання.

Максим ***упевнений***, що поступить до університету.

(упевненість; упевнено)

успіх *(іменник)* — щасливий кінець роботи або навчання; великі досягнення, удача.

Він закінчив школу з великим ***успіхом***, бо одержав понад 90% з усіх предметів.

(успішний, -а, -е, -і; успішно)

фара *(іменник)* — електричний ліхтар на передній частині авта для освітлення дороги.

Богдан здалека побачив ***фари*** батькового авта й побіг йому назустріч.

фах *(іменник)* — професія.

Мій батько вчитель за ***фахом***.

(фаховий, -а, -е, -і; фахівець)

чемпіон/чемпіонка *(іменник)* — людина, яка виграла перше місце з якогонебудь виду спорту.

На олімпіяді спортовці з усього світу змагаються за звання ***чемпіона***.

(чемпіонський, -а, -е, -і; чемпіонат; чемпіонство)

шина *(іменник)* — гумове колесо, наповнене повітрям.

Крім авт, ***шини*** потрібні мотоциклам і велосипедам.

64

Особистий список нових слів

66

НАД УЧНІВСЬКИМ ЗОШИТОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Зміни та доповнення
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ

Члени Комітету перегляду матеріялів з української мови для нижчих середніх кляс
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ
ТАРАС ДВОРНИЦЬКИЙ
ЛЮБА ЩЕНКО
ТАРАС ПОДІЛЬСЬКИЙ
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ
КСЕНЯ ФЕДИНА
ГАЛИНА ЦАР

Мовний консультант і редактор
ЯР СЛАВУТИЧ

Керівник видання
ГАЛИНА ЦАР

Художньо-технічне оформлення
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА
ГАЛИНА ЦАР

Обкладинка
ШЕЙН ЧЕН

Ілюстратор
МІТЧЕЛ ФОРТЬЄ

Коректори
ТЕТЯНА НАЗАРЕНКО
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИДАННЯ:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Програмний укладач
БОГДАН БОРУЩАК

Координатор експерименту
БОГДАН БОРУЩАК

Учителі-учасники експерименту
БОГДАН БОРУЩАК
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ
ОДАРКА ВОЗНЯК
ОДАРКА ПИДА
ВІРА ЛИТВИН
СЕМЕН СЕНЧИШИН

Ілюстратор
МІТЧЕЛ ФОРТЬЄ

Коректор
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

68

THIS STUDENT ACTIVITY BOOK WAS PRODUCED BY:

Head of Development Team
JOHN SOKOLOWSKI

Revisions
XENIA SKRYPNYK BUBEL

Ukrainian Language Arts Junior High School Review Committee
XENIA SKRYPNYK BUBEL
TERRY DWORNYCKI
LUBA ESHENKO
TARAS PODILSKY
JOHN SOKOLOWSKI
KSENIA FEDYNA
HELEN CZAR

Language Consultant and Editor
YAR SLAVUTYCH

Production Manager
HELEN CZAR

Production Design
VICTORIA ZUKIWSKY
HELEN CZAR

Cover Design
SHANE CHEN

Illustrator
MITCHEL FORTIER

Copyeditors
TATIANA NAZARENKO
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

PILOT EDITION:

Project Manager
JOHN SOKOLOWSKI

Program Developer
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Coordinator
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Teachers
BOHDAN BORUSZCZAK
XENIA SKRYPNYK BUBEL
ODARKA WOZNIAK
AUDREY GINDA
VERA LYTWYN
SIMON SENCHYSHYN

Illustrator
MITCHEL FORTIER

Copyeditor
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

69

Учнівські зошити в цій серії:

Конфлікти

Надзвичайні люди, надзвичайні події

Рішення

Як було колись

Student Activity Books in This Series:

Conflict

Deeds and Doers

Decisions

In Days Gone By

Учнівські зошити в серії *Коляж 1* складаються з чотирьох збірок вправ, які тематично підходять до одноіменних читанок у серії.

Зошити вміщають різноманітні вправи, що змістом та оформленням ураховують зацікавлення сучасних підлітків.

Вони розраховані на дві категорії учнів, а саме:
а) на україномовних підлітків, які живуть поза Україною,
б) на підлітків, які вивчають українську як другу мову, і які пройшли відповідне приготовлення (приблизно 1 500 годин формального навчання української мови).

Працюючи з зошитами в серії *Коляж 1*, учні набуватимуть практичного знання української мови та збагачуватимуть свій запас слів і, таким чином, будуть краще приготовані писати й розмовляти українською мовою.

ISBN 0-7785-0572-3

Alberta LEARNING

НАДЗВИЧАЙНІ ЛЮДИ, НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

ВІДПОВІДІ ДО УЧНІВСЬКОГО ЗОШИТА

Deeds and Doers

Answer Key to Student Activity Book

Програма навчання
української мови

A Ukrainian Language
Development Series

Уклали
БОГДАН БОРУЩАК
ГАЛИНА ЯРЕМКО

©2000 the Crown in Right of Alberta, as represented
by the Minister of Learning, Alberta Learning,
11160 Jasper Avenue, Edmonton, Alberta, Canada T5K 0L2

All rights reserved.

The primary intended audience for this publication is:

Administrators	
Counsellors	
General Audience	
Parent School Councils	
Parents	
Students	
Teachers	√

Головними користувачами цього видання будуть:

Адміністратори	
Радники	
Загальна публіка	
Шкільні батьківські ради	
Батьки	
Учні	
Учителі	√

Pilot edition published 1994
Printed in Canada.

Alberta Learning
Curriculum Standards Branch
11160 Jasper Avenue
Edmonton, AB Canada T5K 0L2
Phone: (780) 427-2984; Fax: (780) 422-3745
Internet: http://ednet.edc.gov.ab.ca

Alberta Learning Cataloguing in Publication Data

Alberta. Alberta Learning. Curriculum Standards Branch.
Nadzvychaini liudy, nadzvychaini podiï : vidpovidi do uchnivs'koho zoshyta =
Deeds and doers : answer key to student activity book.

ISBN 0-7785-0573-1
Compiled by Bohdan Boruszczak and Helen Jaremko.

I. Ukrainian language – Study and teaching – Alberta. 2. Language and languages – Study and teaching – Alberta – Bilingual method. I. Title. II. Deeds and doers: answer key to student activity book. III. Series: Collage: a Ukrainian language development series.

PG3811.A333 2000 491.79

Вправа 1. Мозкова атака

Індивідуальна або групова робота.

Можливі відповіді:

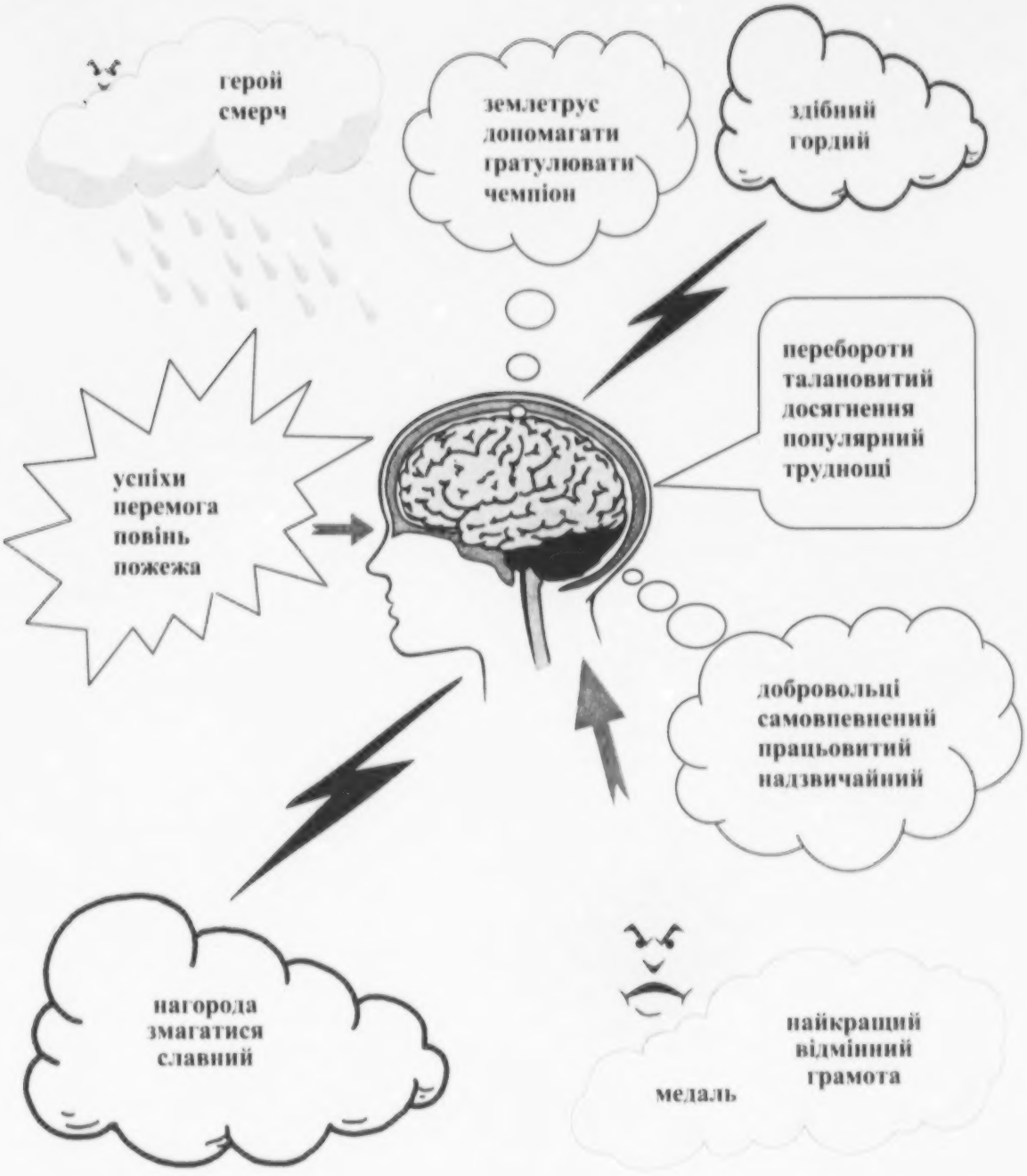

Вправа 2. Нещасний випадок

А. Групова робота.

Б. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

Сторінка 3

Слово/Фраза	Значення/Синонім
виграти	здобути перше місце у змаганні; перемогти
вітати	оплесками або словами поздоровляти когось з успіхом; радісно зустрічати когонебудь
змагання	боротьба за перше місце
капітан дружини	керівник спортової дружини; головний гравець
кубок	чаша, яку дають переможцям спортових змагань; приз; нагорода
надзвичайний	несхожий на інших; винятковий
найкращий гравець	найбільш здібний член дружини
нести на руках	підійняти когонебудь руками вгору і йти з ним/нею кудись
перемогти	виграти; стати першим у змаганні
радість	втіха; задоволення; приємність
Слава! Слава!	вигук, яким хвалимо когось або якусь подію
спортова дружина	група людей, що грає в будьякий спорт
стадіон	споруда (місце) для спортових змагань
супротивник	особа чи дружина, яка виступає проти іншої особи чи дружини у змаганнях
уболівальники	дуже великі любителі спортових змагань
чемпіон	спортовець чи спортова дружина, що виграла перше місце у змаганні
щасливий	задоволений чимнебудь; радісний

Сторінка 5

бути уважним за кермом	обережно керувати автом; слідкувати за небезпекою на вулиці, керуючи автом
зашвидко їхати	їхати швидше, ніж дозволено; їхати надто швидко
збуджений	неспокійний; схвильований; нервовий
керувати автом	користуючись кермом, вести авто по дорозі
неуважний	який робить щось без уваги; який не думає про те, що робить
святкувати	відзначати якусь радісну, приємну подію чи свято

Сторінка 7

аварія	нещасний випадок під час руху; значне пошкодження авта чи якогось механізму
випадок	те, що сталося несподівано
їхати на червоне світло	переїжджати вулицю, коли на світлофорі світиться червоне світло

74

катастрофа	раптова подія з трагічними наслідками; лихо
нещасний	який приносить горе, нещастя, лихо; який не має щастя, радости
перехрестя	місце, де вулиці схрещуються, чи перетинаються
розбити авто	пошкодити авто в автомобільній аварії
світлофор	ліхтар, що регулює рух на вулицях
ударитися	наштовхнутись під час руху на щонебудь
червоне світло	світло на світлофорі, яке показує, що треба зупинитися

Сторінка 9

гіпс	тверда пов'язка, яку накладають на переломану кість
довго хворіти	бути нездоровим протягом великого відрізку часу
жаль	смуток; сум; співчуття
лежати під крапельницею	бути підключеним до приладу, через який вливають ліки у вену хворої людини
лікарня	будинок для лікування хворих
погано себе почувати	бути в недоброму фізичному або духовному стані
рана	пошкодження тіла або внутрішніх органів чимнебудь; поріз, опік, прострел і т. п.
смуток	почуття суму, журби
співчувати	розуміти чиюсь біду, горе, нещастя
хворий у тяжкому стані	хворий дуже погано себе почуває; хвора особа має дуже серйозну недугу або поранення

Сторінка 11

журитися	турбуватися, тривожитися; відчувати неспокій
інвалід	людина, яка не може працювати через хворобу, поранення, каліцтво чи старість
інвалідне крісло	спеціяльне крісло на колесах для перевезення людей, що не можуть ходити
паралізований	який не може рухати певною частиною тіла через хворобу
розгублений	який не знає, що робити через страх, сором або хвилювання
учитися	набувати знання; вивчати щонебудь; бути учнем

Сторінка 13

вирішити	уважно обдумати справу та зробити вибір щодо дії чи пляну
гратулювати	поздоровляти; вітати
диплом	свідоцтво про закінчення школи, курсу чи університету
заздрити	дуже хотіти те, що має інший
майбутнє	те, що буде колись
професія/фах	спеціяльність; праця, до якої людина мусить мати певну підготовку
труднощі	клопоти, проблеми; перешкоди, які треба перебороти
університет	установа для вищого навчання

Сторінка 15

здивований	заскочений чимось несподіваним, незвичайним чи дивним
зрадіти	відчути радість
підбадьорювати	заохочувати когось щось зробити; додавати комусь охоти, сили, енергії
упевнений	який вірить у свої сили, знання

Сторінка 17

гратулювати	поздоровляти з успіхом чи досягненням чогось; вітати
диплом	документ про закінчений рівень освіти
задоволений	який досягнув щось бажане чи потрібне
закінчити університет	успішно здати всі екзамени та одержати диплом
потиснути руку	подати комусь руку під час зустрічі, прощання, знайомства, поздоровлення
професія/фах	спеціяльність; праця, до якої людина мусить мати певну підготовку
професор	людина, яка вчить студентів в університеті
чудові успіхи	високі досягнення в навчанні; високі оцінки

Сторінка 19

кабінет	кімната в будинку для занять, ділових розмов і т. п.
канцелярія	приміщення якогось відділу установи
комп'ютер	пристрій, який працює за програмами; електронна обчислювальна машина
праця	робота, за яку людина одержує платню; місце, де людина робить свою роботу
робочий стіл	стіл, за яким хтонебудь працює
фахівець	той, хто має глибокі знання з певної ділянки

Сторінка 21

вірити	бути впевненим у чомунебудь; приймати щось за правду
гордитися	бути задоволеним від успіху; відчувати внутрішнє задоволення
подолати	перебороти різні перешкоди
труднощі	перешкоди, які треба подолати; клопоти, проблеми
успіхи	позитивне закінчення роботи чи справи; досягнення в навчанні

Вправа 3. Знайдислово

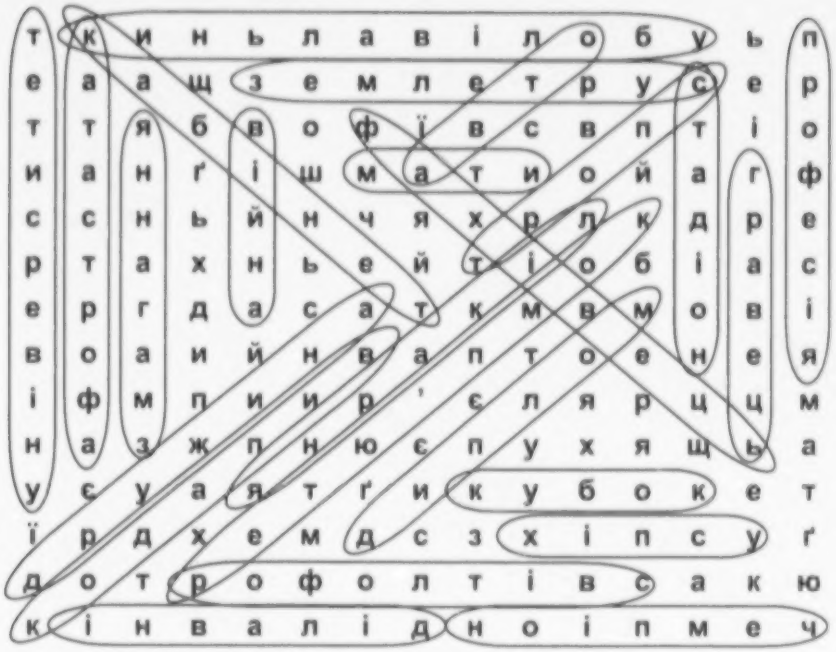
т к и н ь л а в і л о б у ь п
е а а щ з е м л е т р у с е р
т т я б в о ф ї в с в п т і о
и а н ґ і ш м а т и о й а г ф
с с н ь й н ч я х р л к д р е
р т а х н ь е й т і о б і а с
е р г д а с а т к м в м о в і
в о а и й н в а п т о е н е я
і ф м п и и р ' є л я р ц ц м
н а з ж п н ю є п у х я щ ь а
у є у а я т ґ и к у б о к е т
ї р д х е м д с з х і п с у ґ
д о т р о ф о л т і в с а к ю
к і н в а л і д н о і п м е ч

Вправа 4. Надзвичайна людина

Степан Семенко був чемпіоном світу з футболу. Одного разу він попав у автомобільну катастрофу, коли повертався зі змагання. Після катастрофи він довго лежав у лікарні. Степан став інвалідом. З того часу він був завжди в інвалідному кріслі.

Одного разу до Степана прийшли його друзі й показали йому свої дипломи. Степан також вирішив учитися. Він подолав багато різних труднощів, але успішно закінчив університет. Професор гратулював Степанові, коли вручав йому диплом.

Тепер Степан Семенко працює у великому підприємстві на комп'ютері. Він має цікаву професію.

Вправа 5. Частини авта

А.

1. фари	6. капот
2. шина	7. вітрове скло
3. кермо	8. ручку
4. буфером	9. двері
5. багажнику	10. дах

Б. Індивідуальна робота.

Вправа 6. Спортове спорядження

1. ключка, ковзани, шайба, ворота, шолом
2. бейсбольна рукавиця, битка, бейсбольний м'яч
3. сітка, ракетка, тенісний м'яч, тенісний майданчик

Вправа 7. Правила безпеки руху

1. Ні. Перед червоним світлом обов'язково треба зупинитися.
2. Так.
3. Так.
4. Ні. За кермо авта не можна сідати в п'яному стані.
5. Ні. У зоні школи можна їхати 30 км на годину.
6. Ні. Дорогу можна переходити тільки на зелене світло.

Вправа 8. Знайди антоніми

А. 1. тяжкий ↔ легкий
хворий ↔ здоровий
щастя ↔ горе

2. день ↔ ніч
плакати ↔ сміятися
молодий ↔ старий

Б. 1. тверезий ↔ **п'яний**
минуле ↔ **майбутнє**
сухо ↔ **мокро**

2. порожній ↔ **повний**
угору ↔ **униз**
пам'ятати ↔ **забути**

В. Індивідуальна робота.

Г. 1. майбутнє
2. горе
3. програла
4. хворий
5. тяжке
6. далеко
7. тиху
8. холодне
9. літні
10. твердої

Вправа 9. Надзвичайні події

Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

А. √ землетрус
√ війна
√ тато купив собі спортове авто
√ на Землю прилетіли інопланетяни
√ в Україні влітку впав сніг

78

Б. Індивідуальна робота.

Вправа 10. Радісні та трагічні події

Радісні події
- я закінчив/закінчила школу та отримав/отримала диплом
- весілля моєї сестри
- 24 серпня1991 року проголошено незалежність України
- «Дні Клондайку» в Едмонтоні
- наша шкільна гокейна дружина виграла кубок
- усі учні в класі дістали на іспиті оцінки понад 98%

Трагічні події
- автомобільна катастрофа
- посуха на преріях
- у 1986 році ядерний реактор вибухнув у Чорнобилі
- війна
- землетрус
- учитель задав нам домашнє завдання з української мови

Вправа 11. Склади речення

А. 1.↔д
2.↔б
3.↔в
4.↔г
5.↔а
6.↔г

Б. Індивідуальна робота.

Вправа 12. Напиши правильне слово

1. На
2. у
3. Біля
4. в
5. в
6. у
7. У
8. в
9. грає
10. граємо
11. граєш
12. кричать
13. виграла
14. закінчила
15. хворів
16. вчишся
17. знають
18. несуть
19. червоне
20. найкращий

Вправа 13. Провідміюй дієслова

А. **ГРАТУЛЮВАТИ**

Однина	Множина
я гратулю__ю__	ми гратулю__ємо__
ти гратулю__єш__	ви гратулю__єте__
він/вона/воно гратулю__є__	вони гратулю__ють__

співчувати

Однина	Множина
я співчува__ю__	ми співчува__ємо__
ти співчува__єш__	ви співчува__єте__
він/вона/воно співчува__є__	вони співчува__ють__

виграти

Однина	Множина
я вигра__ю__	ми вигра__ємо__
ти вигра__єш__	ви вигра__єте__
він/вона/воно вигра__є__	вони вигра__ють__

Б. 1. Ми вітаємо тебе з днем народження.
2. Чи ви читаєте цю книжку?
3. Остап завжди радіє, коли бачить бабу.
4. Професор гратулює студентам.
5. Найкращі футболісти завжди виграють кубок.
6. Ми часто перемагаємо футбольну дружину з іншої школи.
7. Дівчата грають у бейсбол.
8. Я граю в теніс.
9. Степан та Оксана вітають тебе з перемогою.
10. Іван зламав спинний хребет і тепер уживає інвалідне крісло.

Вправа 14. Створи нові слова

А. 1. гордість — гордий, горда, горде, горді
2. заздрість — заздрісний, заздрісна, заздрісне, заздрісні
3. радість — радісний, радісна, радісне, радісні
4. інвалід — інвалідний, інвалідна, інвалідне, інвалідні
5. спорт — спортовий, спортова, спортове, спортові

Б. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:
1. горда дівчина; гордий батько
2. заздрісна сестра; заздрісний погляд
3. радісний лист; радісні новини
4. інвалідне крісло; інвалідна пенсія
5. спортова заля; спортові змагання

В. 1. гордість — гордитися
2. гратуляція — гратулювати
3. перемога — перемагати
4. радість — радіти
5. змагання — змагатися

80

Г. 1. надзвичайний гравець
2. щасливий чемпіон
3. гарне авто
4. інвалідне крісло
5. старий професор
6. цікаві змагання
7. спортова дружина
8. новий комп'ютер
9. старий стадіон
10. нова лікарня
11. цікава праця
12. золотий кубок
13. солодкі цукерки
14. тяжке рішення
15. український прапор

Вправа 15. Напиши правильний прикметник

1. Старий
2. великий
3. інвалідне
4. надзвичайна
5. гокейна
6. Спортова
7. гарний
8. зелене
9. новий
10. чудовий

Вправа 16. Скажи одним словом

1. інвалід
2. професор
3. чемпіон
4. інопланетянин
5. посуха
6. землетрус
7. диплом
8. катастрофа
9. дружина
10. змагання
11. кубок
12. труднощі
13. спорт
14. перехрестя
15. майбутнє
16. капот
17. успіх
18. уболівальник
19. світлофор
20. кермо

Вправа 17. Орудний відмінок

1. а) Петро розмовляє з Олександром.
   б) Петро розмовляє з Олександрою.

2. а) Мама їде в Україну з татом.
   б) Мама їде в Україну з тіткою.

3. а) Я йду на пляж із подругою.
   б) Я йду на пляж із другом.

4. а) Кляса йде до спортзалі з учителем.
   б) Кляса йде до спортзалі з учителькою.

5. а) Я сидів на стадіоні з уболівальниками.
   б) Я сидів на стадіоні з батьком.

6. а) Я працюю разом із лікарем.
   б) Я працюю разом із медсестрою.

7. а) Ми ковзалися вчора з друзями.
   б) Ми ковзалися вчора з хлопцями.

8. а) Зорія йде до крамниці з Тарасом.
   б) Зорія йде до крамниці з Любою.

Вправа 18. Мімічна синхронізація («Lip sync»)

Індивідуальна робота.

Вправа 19. Кросворд

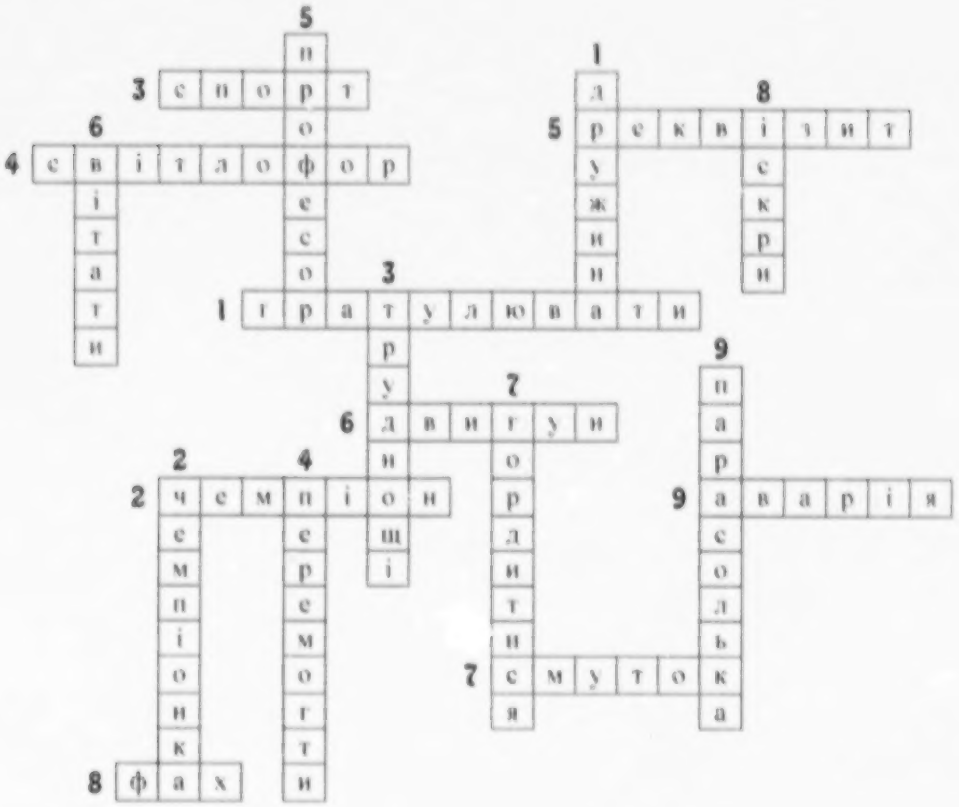

Вправа 20. Клясна газетка — цікаві люди й події

Індивідуальна або групова робота.

НАД ВІДПОВІДЯМИ ДО УЧНІВСЬКОГО ЗОШИТА ПРАЦЮВАЛИ:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Зміни та доповнення
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ

Члени Комітету перегляду матеріалів з української мови для нижчих середніх класів
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ
ТАРАС ДВОРНИЦЬКИЙ
ЛЮБА ЩЕНКО
ТАРАС ПОДІЛЬСЬКИЙ
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ
КСЕНЯ ФЕДИНА
ГАЛИНА ЦАР

Мовний консультант і редактор
ЯР СЛАВУТИЧ

Керівник видання
ГАЛИНА ЦАР

Художньо-технічне оформлення
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА
ГАЛИНА ЦАР

Коректори
ТЕТЯНА НАЗАРЕНКО
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИДАННЯ:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Програмний укладач
БОГДАН БОРУЩАК

Координатор експерименту
БОГДАН БОРУЩАК

Учителі-учасники експерименту
БОГДАН БОРУЩАК
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ
ОДАРКА ВОЗНЯК
ОДАРКА ПИДА
ВІРА ЛИТВИН
СЕМЕН СЕНЧИШИН

Коректор
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

83

THIS ANSWER KEY TO STUDENT ACTIVITY BOOK WAS PRODUCED BY:

Head of Development Team
JOHN SOKOLOWSKI

Revisions
XENIA SKRYPNYK BUBEL

Ukrainian Language Arts Junior High School Review Committee
XENIA SKRYPNYK BUBEL
TERRY DWORNYCKI
LUBA ESHENKO
TARAS PODILSKY
JOHN SOKOLOWSKI
KSENIA FEDYNA
HELEN CZAR

Language Consultant and Editor
YAR SLAVUTYCH

Production Manager
HELEN CZAR

Production Design
VICTORIA ZUKIWSKY
HELEN CZAR

Copyeditors
TATIANA NAZARENKO
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

PILOT EDITION:

Project Manager
JOHN SOKOLOWSKI

Program Developer
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Coordinator
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Teachers
BOHDAN BORUSZCZAK
XENIA SKRYPNYK BUBEL
ODARKA WOZNIAK
AUDREY GINDA
VERA LYTWYN
SIMON SENCHYSHYN

Copyeditor
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

84

Видання випущено на замовлення

Відділу мовних програм *при* **Міністерстві освіти Альберти**.

Публікація матеріялів для 7-і кляси,
як частини Програми навчання української мови «Коляж»,
була здійснена за фінансовою допомогою

Методичного кабінету української мови
при **Канадському інституті українських студій,**
Альбертський університет,

і

Клюбу українських професіоналістів і підприємців Едмонтону.

The development of the Collage Ukrainian Language Development Series was
sponsored by the

Language Services Branch *of* **Alberta Learning**.

The publication of the Collage 1 level of the
Collage Ukrainian Language Development Series
was made possible by the financial support of the

Ukrainian Language Education Centre,
Canadian Institute of Ukrainian Studies,
University of Alberta,

and the

Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton.

ISBN 0-7785-0573-1

0005